

Spennandi tíðir

UPSAPRÍSURIN hevur nú sprongt loftið — tað før-
oyska.

VIT hava frá sölutølum fyri lastir, avreiddar í útlendskum havnum, havt eina hóming av, hvat aðrir hava evnað at givið fyri henda »gráa« iva-fisk. Eisini hava mangir føroy-ing fýlst á, at onki kundi gerast fyri at fáa betri prís fyri føroyskt framleidda vøru úr hesum fiski.

MEN tað gleðiliga tykist nú vera hent, at eisini okkara fiskakeyparar hava fingið eyguni upp fyri einum »sannari« virði á upsanum. Summi vilja vera við, at hesin ovurprísur verður givin av neyð — tí nærur eingin fiskur fæst til virkingar við alsamt minkandi tilfeinginum. Tey í vinnuni, sum bjóða hesar prísir, siga hinvegin, at hetta ikki verður gjørt av neyð aleina, at skil kortini er í.

HETTA vita tey best sjálvi og góða eydnu við tí.

VERÐUR hetta leiðin, so fer skjótt at muna hjá skipunum, kanska hóast minni nøgd. Men visir tað seg kortini, at virki eftir virki soleiðis »forkeypir« seg, er lítið vunnið, serliga bygdamenningsarliga sæð, tá hugsað verður um, hvørji virki, ið fyrst kunnu ætlast at lúta í so harðari kapping um rávøruna.

IKKI tí, skal týðandi studningur framvegis veitast, so er kanska okkurt, sum nú fer at benda á, at fiskimenn sum frálíður fáa ynski síni uppfyllt um at studningurin ikki skal liggja í fyrsta liðnum, men bert í útflutningsliðnum.

TÍLÍK broyting, viljað ella ikki, krevur besta skil og ikki minni hógv frá øllum síðum.

AT prísurin, føroysku útflytararnir seinastu tíðina hava fingið fyri upsafmælingu, hevur verið bæði »góður« og støðugur, bendir ivaleyst á, at

marknaðurin nú hevur víðurkent upsan sum nóg góða vøru at seta partvís í staðin fyri toskin, sum í seinastuni hevur átt alsamt minkandi marknaðarpartin.

SO er bert at vóna fyri toskin, at hann ikki fellur so lágt í nøgdum, at marknaðurin ikki longur roknar við honum — sum eitt nú við sildini til matna — sum líkinda prísir ikki fekst fyri í fleiri ár, tí virkini og harvið marknaðurin høvdu lagt um til aðra og meira álítandi framleiðslu.

UTTAN at nevna tøl og virki, so er mongum kunnugt, at mong fiskavirki í dag tibatetur hava góðan rakstur — serliga takkað verið upsanum, sum hevur verið álitandi hjá fleiri av størri virkjum.

AT hesin bøtti rakstur í onkrunum fæst stendst av burtur-rationalisering av starvsfólki, eitt nú við útskiptum av vanligu reinskeringsarlinjunum/-borðunum til »flow-linjur«, er ein veruleiki, ið má víður-

kennast og takast við í heildarmyndini fyri lønsemi í júst hesi framleiðslu.

SJÁLVSAGT skal rávøran arbeiðast so biliga og rationelt sum til ber, men tað kann fara at gerast landsbúskaparliga ivasamt, at treytin er so nógv minni fólk — um vit ikki samstundis ella rættari — í stundini fáa í lag aðrar framleiðslur til hesi nú tøku flakafólk okkara.

NÓGV kann verða keglast um í politikki, men sammett við týðningin av at fáa semju um ein skilagóðan tilfeingis- og framleiðslupolitikk eru allar aðrar ósemjur fyri lítið at rokna.

sosigaley

Neyðars fiskastovnar

Dimmalætting skivur í oddagrein í gjár um niðurfiskaða stovnar:

I en tid med fredningsbestemmelser for de fleste fiskearter og begrænsninger i fiskeriet overalt i verden på grund af overdreven udnyttelse af fiskebestanden, siger det sig selv, at erhvervs-mæssigt må det gå hårdt ud over de nationer, som har fiskeri som hovederhverv. Og i så måde er vel næppe noget samfund mere sårbart end det færøske...

Lige så indlysende er det, at i nedgangstider som dem, vi nu er inde i, hjælper det ikke at sætte på den hidtil gældende gyldne regel: at produ-

cere os ud af vanskelighederne, da vi har forvaltet vor eneste råvare, fiskebestanden på vore egne fiskebanker - verdens bedste fisk i verdens reneste farvand - så dårligt, at vi i stedet for at øge fangsten, nu da vi har mest brug for den, må se os nødsaget til at indskrænke fiskeriet, hvor bestanden skal have en chance for at komme op på et niveau, der sikrer den færøske fiskeflåde et nogenlunde stabilt fremtidigt udbytte.

Rætt hevur Dimma í, at tað er spell, at vit ikki sleppa at fiska sum okkum lystir. Men burtur úr hesum ger sama blað ta niðurstøðu, at tí ber ikki til at framleiða okkum úr kreppuni. Jú sanniliga eigur tað at bera til at framleiða okkum burtur úr trupulleikunum. Ikki

við at veidda fleiri tons, men at fáa meira fyri tey færri tonsini vit fáa hendur á. Men tilíkt kemur ikki Dimmu til hugs.

Dýrt sjálvstýri

Dimmalætting hevur ógvuliga ilt av sjálvstýrislógaruppskotinum hjá Javnaðarflokkinum. Í oddagrein skivur blaðið m.a.:

Men en fare, der kan kuldaste alle gode hensigter til genoprettelse af samfundets økonomiske stabilitet, lurer i den af Socialdemokratiets bebudede selvstyrelov, som de har planer om at sammenflikke til afløsning for Hjemmestyrelsen, der har været

gældende siden 1948. Dette kan medføre, at samfunden går glip af statsstøtten, som udgør en trediedel af de midler, der er opført på finanslagtingsloven.

Dimmalætting nýtir uppskot Javnaðarflokksins um sjálvstýrislóg sum ræðumynd mótevnis tí stuðli, føroyska samfelagið fær úr Danmark. Í sær sjálvum hevur møguliga sjálvstýrislógin onga broyting í hesum stuðli, men er meira ein sannføring av, at einki stendur í stað. Heldur ikki viðvíkjandi víðurskiptunum millum Danmarkar og Føroya.

Haraftrat kundi verið lagt aftrat, at stuðul er einki mál í sjálvum sær. Oftast tvørturímóti og virkar ofta sum ein kodd.

Flúgvíð færøyskt

Leygardagin 26. mars, fyri sløkum trimum árum síðani, lendi føroyska flogfarið á fyrsta sinni í Føroyum. Hendan dag fekk danska flogfelagið Maersk Air, sum í áður var einsamalt um flogleiðina, kapping.

Lítið er at ivast í, at hetta var hart tiltrøngt. Tænastan var mangan undir miðal við prísnum nakað væl omanfyri.

Maersk vildi ongan tíð kunngerá hvat veruligi vinningurin var av Føroyaleiðini. Tað var heldur ikki so lægið, tí á sumri í 1988 kom fram, at felagið figgjaði ein stóran part av hallinum á donskum innanríkisleiðum við avlopinum av Føroyaleiðini. 30 miljónir

krónur var avlopið seinasta árið Maersk fleyg einsamalt til og úr Føroyum.

Hóast kapping er millum flogfeløgini bæði, hevði eitt ávíst samstarv helst tænt báðum pørtum. Um hetta hava samráðingar verið í drúgva tíð, uttan at úrslit enn tykist at hóma.

Kanska kemur eitt úrslit - kanska ikki.

Men uttan mun til hvat úrslitið verður er lættasta, skótasta og besta loysnin, at føroyingar nýta sítt egna flogfelag í enn størri mun enn fyrr. Vit fáa tá eina góða loysn. Eina føroyska loysn. Flúgvíð færøyskt!